

Handläggare
Maria Haskas
Telefon: 0850815087

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2022-09-01

Stadsövergripande trädmål

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2022/581

Förvaltningens förslag till beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget 2020 fick trafiknämnden i uppdrag att i samarbete med miljö- och hälsoskydds nämnden och kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande trädmål. Kommunstyrelsen har sänt stadsövergripande trädmål på remiss till Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Det stadsövergripande trädmålet är antaget i trafiknämnden och i miljö- och hälsoskydds nämnden. Båda nämnderna fattade beslut om att för varje träd som tas ned på gator, torg och i anlagda parker, ska staden plantera två nya träd samt att krontäckningsgraden på stadens gator och torg ska öka. Stadsdelsförvaltningen välkomnar ett stadsövergripande trädmål och instämmer i att en ökad krontäckningsgrad är viktig. Målet om att plantera två nya träd för varje träd som tas ned är ambitiöst men kan behöva kompletteras med kvalitativa mål för att ge optimal effekt. Stadsdelsförvaltningen gör även medskick rörande trädmålets avgränsning till att omfatta träd på gator, torg och parker samt vikten av samverkan för att minimera framtida utrymmeskonflikter för träden såväl under som ovan mark.

Bakgrund

Ansvar för att plantera och sköta om stadens träd är fördelat mellan olika förvaltningar och bolag. Staden har sedan tidigare en trädpolicy som antogs i kommunfullmäktige 1991. För stadens parker och grönområden har parkplaner tagits fram och dessa uppdateras av stadsdelsförvaltningarna. I kommunfullmäktiges budget 2020 fick trafiknämnden i uppdrag att i samarbete med miljö- och hälsoskydds nämnden och kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande trädmål. Kommunstyrelsen har sänt remissen till samtliga stadsdelsnämnder och exploateringsnämnden. Yttrande ska

vara insänt senast 2022-08-30. Förvaltningen har begärt utsträckt tid till efter stadsdelsnämndens sammanträde 2022-09-01.

Ärendet

Trafikkontoret och miljöförvaltningen har övervägt hur ett stadsövergripande trädmål kan formuleras för att stödja de ambitioner och nyttor som uttrycks i stadens olika styrdokument. Ett trädmål behöver också förhålla sig till den konkurrens om tillgänglig mark som finns i en tät storstad som Stockholm. Detta är särskilt viktigt med tanke på stadens ambitiösa bostadsmål. Även aspekter som estetiska värden, säkerhet, framkomlighet och tillgängliga ekonomiska medel för arbete med träd bör beaktas. Målet behöver även ta hänsyn till fördelning av ansvar mellan förvaltningar och bolag, där varje berörd del av stadens organisation kommer behöva vidta åtgärder för att nå målen inom sin respektive rådighet.

Det stadsövergripande trädmålet är antaget i trafiknämnden och i miljö- och hälsoskyddsnämnden. Båda nämnderna fattade ett delvis annat beslut än tjänsteutlåtandets förslag.

För varje träd som tas ned på gator, torg och i anlagda parker, ska staden plantera två nya träd

Stadens inriktning är att de befintliga träden i Stockholms offentliga rum ska ges livskraftiga förutsättningar och kunna stå kvar och erbjuda ekosystemtjänster under lång tid. Ibland kan dock träd behöva tas ned, till exempel vid dessa tillfällen:

- Träd är sjuka eller skadade
- Träd riskerar att falla och skada allmänheten
- Trädens placering hindrar omdaning av gator och parker
- Trädens placering hindrar stadsbyggande
- Träden står i konflikt med ledningar och annan viktig infrastruktur som belysning och säkerhetskameror
- Främjande av biologisk mångfald, som till exempel friställning av ekar i naturmark
- Trädens placering bidrar till otrygghet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Trafiknämnden beslutade att för varje träd som tas ned på gator, torg och i anlagda parker, ska staden plantera två nya träd.

På stadens gator och torg ska krontäckningsgraden öka

Måttet krontäckningsgrad beräknar hur stor andel av en yta som täcks av trädkronor. Med måttet skapas förutsättningar att arbeta områdesvis för att öka krontäckningen där så är önskvärt och lämpligt, och därmed stärka de viktiga funktioner som träden har i stadsmiljön. I Stockholm ligger den generella krontäckningsgraden enligt preliminära beräkningar från stadsbyggnadskontoret idag på

ca 30 %, men den procentuella fördelningen är väldigt olika fördelad över staden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Trafiknämnden beslutade även att krontäckningsgraden på stadens gator och torg ska öka. Detta kan ske genom att staden planterar fler träd, träd med större kronor och/eller att befintliga träd ges goda livsförutsättningar. Vidare kan stadens arbete med att i samband med stadsutveckling plantera nya gatuträd bidra till måluppfyllelse. I vilken takt som krontäckningsgraden kan öka beror på flera saker, inte minst tillgängliga medel för arbete med träd.

Avsikten med att ärendet skickas till kommunfullmäktige är att trädmålet ska gälla gator, torg och parker i hela staden, oavsett vilken nämnd som ansvarar för marken. Detta berör trafiknämnden och stadsdelsnämnderna, samt exploateringsnämnden i de fall byggande sker i anlagda parker och gällande krontäckningsgraden vid tillskapande av nya gator och torg.

Ärendets beredning

Ärendet har bredds inom stadsdelsdirektörens stab och har behandlats i förvaltningsgrupp och i pensionärsrådet 2022-08-25.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen välkomnar ett stadsövergripande trädmål och instämmer i att en ökad krontäckningsgrad är viktig. Målet om att plantera två nya träd för varje träd som tas ned är ambitiöst men kan behöva kompletteras med kvalitativa mål för att ge optimal effekt. Vid nyplantering behöver rätt träd på rätt plats väljas och trädet behöver ges förutsättningar att utvecklas normalt. Även andra kompletterande åtgärder kan behöva övervägas för att kunna återskapa den livsmiljö som det nedtagna trädet erbjudit. Det är viktigt att ta hänsyn till trädens olika värden vid kompensation. Villkorlös återplantering kan sällan skapa de bästa förutsättningarna, utan kan istället leda till att fel arter planteras för att sedan dö i förtid. För att olika trädarter ska ha möjlighet att anpassa sig till klimatförändringar är det viktigt att ha en genetisk variation av träd. Trädarter som bättre tål förändringar och nya sjukdomar kan då ta över rollen som livsmiljö eller föda.

Om man fäller ett gammalt träd och planterar ett nytt tar det flera decennier för det nya trädet att utgöra samma funktion i ekosystemet som det gamla trädet hade. Därför välkomnar också förvaltningen de nya riktlinjer för trädvård som trafikkontoret fått i uppdrag att ta fram. Det stadsövergripande trädmålet avgränsas till att omfatta träd på gator, torg och parker. Stadsdelsförvaltningen hade önskat att även SISABs, idrottsnämndens, fastighetsnämndens,

Micasas samt de kommunala bostadsbolagens gårdar- och eller grönområden omfattades.

Under mark konkurrerar trädens rotsystem med ledningar för vatten och avlopp samt el, bredband, fjärrvärme och fjärrkyla. Ovan mark konkurrerar trädens grenverk bland annat med närliggande fastigheter, stolpar för belysning etc. Därför vill förvaltningen slutligen lyfta vikten av samverkan inom staden men även med externa parter för att minimera framtida utrymmeskonflikter för träden såväl under som ovan mark.

Karin Bülow
Tf Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev från kommunstyrelsen
2. Remissen, tjänsteutlåtande och protokoll

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Tf stadsdelsdirektör	2022-08-03